

SOLNA STAD

Bilaga till anvisningar rörande tilläggsbelopp

Prop. 2008/09:171 Offentliga bidrag på lika villkor

Syftet med tilläggsbelopp är att offentliga och enskilda förskolor och skolor ska kunna bedriva verksamhet på lika villkor. (s. 20)

Skyldigheten att ge stöd åt barn och elever i behov av särskilt stöd gör att det i grundbeloppets kostnadsposter för undervisning respektive läromedel och utrustning normalt ingår resurser för sådana stödåtgärder. Möjligheterna att begära extra resurser för sådana stödåtgärder är därför mycket begränsade. Det senare kan röra sig om stödåtgärder som är av extraordinärt slag, som innebär att mer betydande resurser måste avsättas för en enskild elevs räkning. Stödet bör då väsentligen avvika från vad som har samband med de resurser som normalt kan hänföras till det generella stöd som skolan är skyldig att tillhandahålla. Det kan vara frågan om anpassning av lokaler, hjälpmedel, särskilda läromedel eller assistans. (s.35)

Tilläggsbeloppet är endast avsett att ge möjlighet till särskild ersättning för enskilda elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd. Det ska avse extraordinära stödåtgärder, som inte har koppling till den vanliga undervisningen.

Kostnaderna för stödet ska vara omedelbart kopplade till en enskild elev och ha samband med dennes särskilda behov och förutsättningar för att kunna fullgöra sin skolgång. (s. 42)

Högsta förvaltningsdomstolens dom mål nr 4314–11

Den 7 juni 2012 kom den första prejudicerande domen från HFD gällande tilläggsbelopp.

HFD:s bedömning

En förutsättning för att tilläggsbelopp ska kunna lämnas är att eleven har ett omfattande behov av särskilt stöd som inte är förknippat med undervisningssituationen. Stödåtgärderna ska vara extraordinära. Näst intill alla elevers behov ska därmed kunna tillgodoses inom ramen för grundbelopp.

Eftersom tilläggsbelopp endast ska lämnas i undantagsfall måste dock utredningen klart visa att eleven har ett sådant omfattande behov av särskilt stöd som kräver extraordinära stödinsatser.

SOLNA STAD

Prop. 2015/16:134 Tilläggsbelopp för särskilt stöd till barn och elever

Ändringarna avser att förtydliga att tilläggsbelopp ska vara individuellt bestämt utifrån barnets eller elevens behov. Vidare gör regeringen bedömningen att det bör klargöras att ett tilläggsbelopp också kan lämnas för sådana extraordinära stödåtgärder som ett barn eller elev har behov av i undervisningen. (s.1)

En skola ska kunna anpassa sin organisation och sin undervisning så att hänsyn tas till elevens behov och förutsättningar. Kostnaden för att utreda elevers eventuella behov av särskilt stöd och att upprätta åtgärdsprogram samt för stöd i form av extra undervisning eller undervisning i en särskild grupp som syftar till att hjälpa elever med svårigheter att nå målen, ingår i grundbeloppets kostnadspost för undervisning.

För att tilläggsbelopp ska utgå ska det vara fråga om stödåtgärder av extraordinärt slag, som inte har koppling till den vanliga undervisningen. Stöd bör väsentligen avvika från vad som har samband med de resurser som normalt kan hänföras till det generella stöd som skolan är skyldig att tillhandahålla. (s. 12)

Prop. 2013/14:160 Tid för undervisning – lärares arbete med stöd och särskilt stöd och åtgärdsprogram.

I mars 2014 överlämnade Regeringen proposition, 2013/14:169, ett förtydligande av skillnader mellan stöd och särskilt stöd, det generella stöd som skolan är skyldig att tillhandahålla.

Det finns skäl att i lagtext ytterligare betona skolans befintliga ansvar för att individanpassa den ordinarie undervisningen. En ny paragraf i skollagen ”Stöd i form av extra anpassningar” införs. Stöd i form av extra anpassningar – en naturlig del av den ordinarie undervisningen är t.ex. att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier. Det kan exempelvis ske med hjälp av ett särskilt schema över skoldagen, extra tydliga instruktioner eller stöd för att sätta igång arbetet. Även hjälp med att förstå texter, att förklara ett ämnesområde på annat sätt eller extra färdighetsträning inom ramen för den ordinarie undervisningen, såsom lästräning eller mattestugor, är att anse som stöd i form av extra anpassningar. Till stöd i form av extra anpassningar hör även enstaka specialpedagogiska insatser under en kortare tid, t.ex. två månader. Likaså kan särskilda läromedel eller utrustning i form av till exempel tidsstöd, dvs. hjälpmedel för att förstå och passa tider, samt digital teknik med anpassade programvaror som huvudregel anses falla inom ramen för stöd i form av extra anpassningar. (s.21)

Det särskilda stödet ska enligt nuvarande regler, i de obligatoriska skolformerna, ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjligheter att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås (3 kap. 10 § skollagen). Det är viktigt att

SOLNA STAD

bedömningen görs utifrån en helhetsbild av vad som ger eleven bäst förutsättningar att uppnå kunskapskraven. Insatser som är att betrakta som särskilt stöd är till exempel placering i särskild undervisningsgrupp eller enskild undervisning (3 kap. 11 § skollagen), anpassad studiegång (3 kap. 12 § skollagen) eller elevassistent. Det rör sig således om insatser av mer ingripande karaktär som normalt inte är möjliga att genomföra för lärare inom ramen för den ordinarie undervisningen. Även insatsernas omfattning och varaktighet måste beaktas. Enstaka specialpedagogiska insatser under en kortare tid kan, som ovan nämnts, vara att betrakta som stöd i form av extra anpassningar medan mer omfattande eller regelbundna specialpedagogiska insatser utgör särskilt stöd. (s. 21)